

KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR

Frano Šimunović
Ksenija Kantoci

GALERIJA FORUM

ZAGREB, TESLINA 6

ZAPIS ZA KSENIJU I FRANU

"Rasprostirući svoje uspomene, mi sve zaodijevamo jednakom neupadljivom odjećom pa nam se smrt pričinja kulisom u pozadini, obojenom prastarim tonovima. Vraćamo se sebi." Ovim jednostavnim riječima Camus kao da je oprostorio, materijalizirao tu bezivotnost i neobjašnjivu prazninu koja zavlada živim čovjekom. kad mu tkogod blizak i drag ode u onaj prostor iz kojega nema povratka. Kao da ne odlaze sami nego i mi s njima, odvaj se dio i našega živoga prostora, ne samo da bi otpratio dragu osobu, već da bi ga i pustio k sebi, u sebe, u život, da bi nanovo bio dio svjetla pod vječitim suncem.

Kad su otišli u onaj prostor Ksenija i Frano, zaodjenuti jednako neupadljivom odjećom... u našem sjećanju počinje tihi, ali postojeći život njihovih dragih osoba, koji, u dirljivom zajedništvu, upravo dok su bili i drukčije s nama, sve jasnije svijetle, ne samo u našim uspomenama, već u duhovnom prostoru našega naroda.

Ne kažem tek slučajno - duhovnoga, a ne umjetničkog. Jer, njihovo djelo proizašlo je iz dubokoga uvjerenja koje nije poznavalo kompromise i koje, također - neću tek prigodničarski reći - uistinu i živio veliki Ideal du-

hovnosti kojega baštinimo u uljudbenoj Europi i to kroz najsnažnije njezine individualnosti. Iskonska je umjetnost, dakako, pravo ime duhovnosti koja svoju esencijalnost traži u Slobodi.

Život Ksenije Kantoci i Frane Šimunovića upravo je svojom jednostavnošću potvrdio ustrajnost u traženju te Slobode kao jedine istine njihove umjetnosti. Tih, diskretan stil u skladnom i birano namještenom prostoru dnevnoga boravka u njihovu stanu, bio je ne samo ukusno uređen već i prava "scena" građanskoga stila kojim se - u kontekstu boljševičkoga srbokomunizma - čuvala, ali i živjela forma uljudbene Mitteleurope. U velikom, pompoznom, manifestacijskom talambasanju samoupravnoga kiča i policijske diktature, oni su u mirnom, stalozenom životu i već tada legendarnoj vjernosti svojem zajedništvu s istom energijom i dosljednošću služili svojim Idealima kao i prijateljima koji su zbog tih Ideala robijali ili u strahu živjeli. Njihov dom bio je utočište i prostor u kojem su živjeli Ideali.

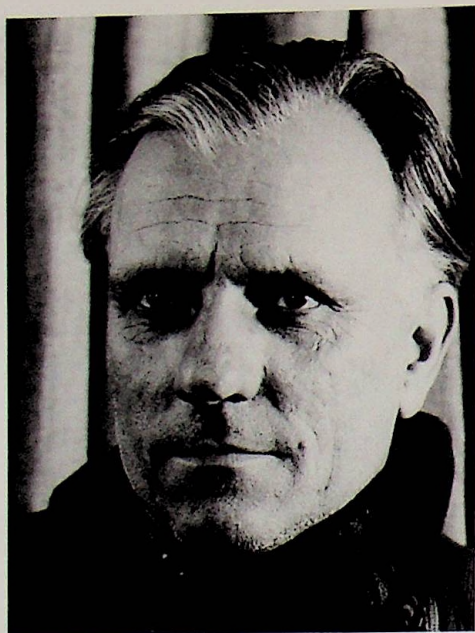
Ti Ideali živjeli su u velikoj čežnji za Slobodom koju su tako dosljedno rekao bih i radikalno realizirali u svojoj umjetnosti, ali i u svojim jasnim i čvrstim stavovima izraženima

u nacionalnoj svijesti i u Idealu slobodne Hrvatske. Zato nisu slučajno njihov dom - poslije teške robije - prepoznali kao svoj prostor (i dom!) Vlado Gotovac, i s bliskim osjećajem Franjo Tuđman... ili bez zatvora, ali s milicijom iza leđa, dr. Savka Dabčević-Kučar...

Danas kad su u najvećoj mjeri Ideali postali stvarnost, ovakvo podsjećanje nema tek nostalgичnu boju, već hoće oteti zaboravu i tu značajku ovih iznimnih osoba i umjetnika. Ako se definicija intelektualca prepoznaje kroz promišljanje svijeta u vremenu i prostoru što ga okružuje, k tome još i hrabro svjedočenje svojih ideala i stavova utemeljenih na humanističkim zasadama i principima, tada u ovo dvoje umjetnika prepoznavamo upravo takve osobnosti koje su bile protagonisti tih vrijednosti. Njihova duboka vezanost uz djedovinu, tradiciju, prostor i vrijeme ispunjene su jasnim tragovima nacionalnih obilježja prožetih velikim stilskim i drugima pravim europskim vrijednostima što je učvrstilo njihovo uvjerenje i stavove na kojima su tako maestralno promicali stroge estetske kriterije u svojim djelima, anticipirajući moderno shvaćanje i gradnje formi u hrvatskoj umjetnosti XX. stoljeća. Jednostavnost i postojanost bile su također

vidljive u njihovom životu. Bio je elegantan! Evo riječi koja se danas tako rijetko čuje, još rjeđe se njome nešto određuje. Klasika uvijek svijetli svojim sjajem. Malo je staromodno, ali rado bih rekao da je njihova jednostavnost bila - elegantna. Njihova je skromnost imala mjeru gospodstva, a povučen i miran život mudrost koja se ljubomorno čuva i koja zna da joj nije mjesto na ulici. Bili su vjerni prijatelji - prijateljstvo su držali - plemenitim. Duboko sam im zahvalan na tom daru prijateljstva. Ova izložba hoće podsjetiti i na ove skromne ljude i velike umjetnike kao i na činjenicu da su gotovo prije trideset godina (1971./72.) izlagali upravo u prostoru Galerije "Forum", kao i na to da je ova godina već peta kako su otišli u prostor u kojemu vrijeme ima drugo ime.

Milan BEŠLIĆ

FRANO ŠIMUNOVIĆ
(1908-1995)

U Dalmatinskoj zagori, u Dicmu, 10. listopada godine 1908. rodio se književniku Dinku Šimunoviću sin Frano.

Godine 1929. obitelj Šimunović seli u Zagreb.

Godine 1930. upisuje Frano Šimunović Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, koju će, četiri godine poslije, diplomirati u slikarskoj klasi Ljube Babica.

Godine 1934. i 1935. na studijskom je boravku u Španjolskoj: Madrid, Toledo, Valencia, Barcelona. Oduševljen je Goyom i Velasquesom te radi brojne kopije njihovih radova. Rado crta u predgrađu Madrida.

Godine 1951. oženio se kiparicom Ksenijom Kantoci.

Godine 1958. prima Guggenheim International Award za sliku "Pejzaž u Zagori".

Godine 1963. postaje redovitim članom HAZU.

U velikoj tradiciji pejzaznoga slikarstva Frano Šimunović svojom je osobujnom interpretacijom bitno promijenio i utjecao na modernu hrvatsku umjetnost. Čvrstom vezanošću za krajolik Dalmatinske zagore apostrofirao je taj hrvatski kamenjar kao jedinstvenu metaforu na izrazito kompolitičkim premisama.

Izlagao je na brojnim samostalnim i kolektivnim izložbama. Poslije 1951. godine izlaze s Ksenijom Kantoci.

Moderna galerija u Zagrebu priredila mu je retrospektivnu izložbu od 9. svibnja do 4. lipnja 1978. godine. Autor izložbe je Jelena Uskoković. Godine 1988. iz pera Grge Gamulina izlazi monografija "Frano Šimunović". Za svoje slikarstvo primio je mnoge nagrade i priznanja.

U Zagrebu je u 87. godini umro 28. ožujka 1995.

KATALOG DJELA

PLAVI KAMENJARI, 1974. god., ulje/platno, 90x135

PEJZAŽ IV, 1970. god., ulje/platno, 80x135

UTONULA HRID, 1983. god., ulje/platno, 80x115

NESTAJU DOCI, 1974. god., ulje/platno, 70x145

KROZ KAMENJAR, 1974. god., ulje/platno 80x118

BEZ NAZIVA, oko 1980. god., ulje/platno, 27x55

BEZ NAZIVA, oko 1965-70. god., ulje/platno, 22x53

vl. obitelj Jordan

SUSERET U ZAGORI, 1978. god., ulje/platno, 98,5x68,5

vl. Savka Dabčević-Kučar

MALI PEJZAŽ U MEDAMA, 1960. god., ulje/platno, 45x123

BASTINA UZ MORE, 1974. god., ulje/platno, 92x134

vl. Vlado Gotovac

HRASTOVI U KAMENJARU, 1965. god., ulje/platno, 80x106

vl. Ivan Buljat

ZAGORSKI DOCI, oko 1960. god., ulje/platno, 40x63

vl. zbirka Kanizaj

BEZ NAZIVA oko 1968. god., ulje/platno, 25x68

vl. obitelj Pavletic

NESTAJU DOCI, 1974. god., ulje / platno, 70 x 145 cm

KSENIJA KANTOCI
(1909-1995)

Rodila se u Trebinju 9. srpnja 1909. godine.
U djetinjstvu seli u Zagreb u kojemu će se školovati i živjeti sve od smrti.

Godine 1933. upisuje u Zagrebu Državnu umjetničku akademiju na kojoj će diplomirati 1937. godine u kiparskoj klasi.

Godine 1951. udaje se za slikara Franu Šimunovica.

Godine 1979. postaje dopisnim članom HAZU u Zagrebu.

Svojim je djelom bitno utjecala na suvremeno hrvatsko kiparstvo. Danas kad je stoljeće u kojemu je živjela i radila iza nas, s velikom sigurnošću možemo ponoviti ono što je kritika za njezina života i isticala, da je upravo kiparica Ksenija Kantoci jedna od najsnaznijih u hrvatskom kiparstvu XX. stoljeća. Utjecala je na moderno promisljanje forme visoko postavljajući kriterije u strogi europski kontekst. Također se njezin kiparski utjecaj izravno prepoznaje i u mnogim značajnim kiparskim djelima u minulom stoljeću. Trag njezina utjecaja možemo također prepoznati i u formama mladega kiparskoga narastaja.

Izlagala je u uglednim muzejima i galerijama (najčešće s Franom Šimunovićem). Moderna galerija u Zagrebu priređuje njezinu retrospektivnu izložbu skulptura i crteža od 27. prosinca 1984. do 3. veljače 1985. Autor izložbe je Jelena Uskoković, koja potpisuje i monografsku knjigu o kiparici pet godina poslije, 1990. godine. Za svoje kiparstvo Ksenija Kantoci primila je brojne nagrade. U Zagrebu, u 86. godini, umrla je 6. rujna 1995.

KATALOG DJELA

- VELIKA I MALA FIGURA, 1969/71. god., drvo, v. 82 cm
JAHACICA (Europa), 1974/76. god., drvo, v. 35 cm
vl. Moderna galerija, Zagreb
OTOCANKE, 1979/80 god., drvo, v. 49 cm
vl. Moderna galerija, Zagreb
SIZIF, 1977/1984 god., drvo, v. 35 cm
vl. Moderna galerija, Zagreb
JEDAN OBLIK, 1978/81 god., drvo, v. 41 cm
vl. Dinka Šimunović Telenta
NJIH TROJE, 1976. god., v. 42 cm
vl. dr. Mile Lončarić

JEDAN OBLIK, 1978/81. god., drvo, v.41 cm

Izdavač:
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR

Za izdavača:
Goran Pavletić

Urednik kataloga:
Milan Beslic

Savjet galerije:
Nikola Koydl, Igor Rončević, Goran Blagus, Milan Beslic

Koncepcija izložbe, dokumentacija, likovni postav:
Milan Beslic

Fotografije:
Darko Bavoļjak

Design:
Zlatan Moric, Art Studio Azinovic

Priprema i digitalni tisak:
Art Studio Azinovic, Đorđićeva 22

Naklada:
300 kom

Sponzori:

O medijetu pokrivenosti
Obiteljski radio
89,7 MHz

INA IT Hrvatske
telekomunikacije d.d.

Franch

Cantinetta
Trattoria, Pizzeria, Bar, Caffè, Gelateria

TRATTORIA
CANZONAI
PIZZERIA